

Arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistus -työryhmä**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ehdotukset uudeksi arvopaperimarkkinalaiksi, arvopaperien välillistä säilytystä koskevaksi lainsäädännöksi, arvo-osuuslainsäädäntöä koskeviksi muutoksiksi sekä muiksi tarvittaviksi säädöksiksi.

Toimikausi

3.2.2009 – 31.12.2010

Tausta

Arvopaperimarkkinalakia ja siihen läheisesti liittyvää muuta lainsäädäntöä ei ole arvopaperimarkkinalain säätämisen (1989) jälkeen tarkasteltu kokonaisuutena. Euroopan unionin rahoituspalveluiden toimintasuunnitelmaan sisältyvien direktiivien täytäntöönpanon johdosta arvopaperimarkkinalainsäädäntö on ollut lukuisten osittaisuudistusten kohteena. Eduskunta edellytti lausumassaan vuonna 2004, että ”hallitus ratkaisee arvopapereiden välilliseen säilytykseen arvo-osuusjärjestelmän ulkopuolella liittyvät oikeudelliset kysymykset siten, että eri osapuolten oikeudet ja velvollisuudet säännellään luotettavalla tavalla”, ja lausumassaan 2005, että ”hallitus saatuaan kokemuksia myös uudesta voimaantulevasta lainsäädännöstä ryhtyy valmistelemaan arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistusta siinä ilmenneiden tulkintaongelmien poistamiseksi”.

Arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistuksen tarpeesta laadittiin valtiovarainministeriössä arviomuistio kesällä 2008. Arviomuistion ja siihen saatujen lausuntojen perusteella eri osapuolten keskuudessa vallitsee yhteinen näkemys, että arvopaperimarkkinoita koskevasta yksityiskohtaisesta EU-säätelystä huolimatta kansallisella arvopaperimarkkinalainsäädännöllä on tärkeä merkitys suomalaisten arvopaperimarkkinoiden kilpailukyvyille. Tällä hetkellä erityisesti arvopaperien säilytys- ja selvitystoiminta sekä markkinapaikkojen asema ovat sekä kansainvälisesti että kansallisesti muutospaineiden kohteena.

Kokonaisuudistuksen tavoitteena on varmistaa, että

- lainsäädännön yleiset tavoitteet vastaavat markkinoiden kehittymistä lain säätämisen jälkeen,
- arvopaperimarkkinalainsäädäntö on toimivaa, selkeää ja ymmärrettävää ja että se edistää Suomen markkinoiden kilpailukykyä,
- lainsäädäntö mahdollistaa sellaiset kansainväliset rakenteet ja toimintamallit, jotka tehostavat rajan yli toimintaa,
- lainsäädäntö turvaa sijoituspalvelujen saatavuutta, turvallisuutta ja toimivuutta tilanteessa, jossa palveluja tarjoavat enenevässä määrin ulkomaiset osapuolet,
- kilpailukykyä heikentäviä poikkeuksia markkinoiden toiminnan kannalta keskeisten EU-maiden sääntelystä vältetään,
- arvopaperimarkkinoiden valvonta on tehokasta ja lainvastaisesta menettelystä aiheutuvat seuraamukset ovat toimivia ja tehokkaita.

Tehtävä

Työryhmän on valmisteltava hallituksen esityksen muotoon lakiehdotukset, joilla

- parannetaan arvopapereita ja johdannaissopimuksia koskevan lainsäädännön, erityisesti arvopaperimarkkinalain, selkeyttä ja ymmärrettävyyttä valmistelemalla ehdotukset, joilla yhtenäistetään käsitteistöä ja määritelmiä sekä kirjoitustapaa, vähennetään viittaustekniikkaa ja pyritään yksinkertaistamaan arvopapereita ja johdannaissopimuksia koskevan lainsäädännön rakennetta muun muassa yhdistämällä laki kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä ja uusi tuleva arvopaperimarkkinalaki, sekä selkeytetään lainsäädännön tavoitteita ja yleisperiaatteita sekä soveltamisalaa ja suhdetta sille rinnakkaisiin lakeihin, kuten yhtiöoikeuteen ja kuluttajansuojalainsäädäntöön;
- selkeytetään lainsäädännön sääntelyhierarkiaa muun muassa hyödyntäen nykyistä yhtenäisemmällä tavalla lakia alemmantasoista sääntelyä ja arvioiden valvontaviranomaisen roolia sekä mahdollisuuksia lisätä arvopaperimarkkinoiden itsesääntelyä;
- täsmennetään arvopaperien liikkeeseenlaskijan säännöllistä ja jatkuvaa tiedonantovelvollisuutta sekä julkisia ostotarjouksia ja tarjousvelvollisuutta koskevia säännöksiä, jotka markkinakehityksen johdosta tai muutoin ovat aiheuttaneet tulkintaongelmia;
- selkeytetään sisäpiirintiedon käyttöä ja sisäpiirirekistereitä koskevia säännöksiä, joissa on ilmennyt direktiivin täytäntöönpanoon liittyviä tai muita tulkintaongelmia;
- täsmennetään arvopaperien liikkeeseenlaskijan sekä muiden esitteen laatimisesta vastaavien tahojen sekä yritysjohton vastuuta tiedonantovelvollisuudesta, ottaen huomioon työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä oleva selvitys tilintarkastajan vastuun mahdollisesta rajoittamisesta;
- parannetaan arvopaperien säilytys- ja selvitystoimintaa sekä markkinapaikkoja koskevan sääntelyn luotettavuutta, toimivuutta ja kilpailukykyä valmistelemalla arvopaperipörssi-toimintaa, monenkeskisen kaupankäynnin järjestämistä, arvopaperikaupan selvitystoimintaa, arvopaperikaupan keskusvastapuoliselvitystä eriyttäen velvoitteiden määrittäminen (clearing) ja toteuttaminen (settlement) sekä arvopaperien moniportaista hallintaa koskevat tarvittavat lainsäädäntömuutosehdotukset kuitenkin niin, että omistajakohtainen järjestelmä

on vaihtoehto moniportaiselle järjestelmälle ja että sijoittajilla on valintamahdollisuus järjestelmien välillä.

Lisäksi työryhmän on arvioitava arvopaperimarkkinasääntelyn noudattamisen laiminlyöntejä koskevan seuraamusjärjestelmän toimivuutta ja tehokkuutta sekä sijoittajansuojan mahdollisia puutteita.

Työryhmän on otettava työssään huomioon vireillä olevat arvopaperimarkkinoita koskevat kansainväliset ja EU-sääntelyn kehittämisalitteet ja -hankkeet.

Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi 31.12.2010 mennessä kuitenkin niin, että kiireellimmiksi arvioidut arvopaperien selvitys- ja säilytystoimintaan liittyvät muutosehdotukset voidaan antaa eduskunnan käsiteltäväksi viimeistään vuonna 2010.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:	lainsäädäntöneuvos Tuija Vuorinen valtiovarainministeriö
Jäsenet:	lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju valtiovarainministeriö
	erityisasiantuntija Jyrki Knuutinen valtiovarainministeriö
	lainsäädäntöneuvos Pekka Pulkkinen oikeusministeriö
	hallitusneuvos Marja-Leena Rinkineva työ- ja elinkeinoministeriö
	ekonomisti Risto Koponen Suomen Pankki
	osastopäällikkö Jarmo Parkkonen Finanssivalvonta
	lakiasiaintoimittaja Hannu Rautiainen Elinkeinoelämän keskusliitto EK
	johtaja Erkki Kontkanen Finanssialan keskusliitto
	johtaja Leena Linnainmaa Keskuskauppakamari
	lakimies Susanna Tolppanen NASDAQ OMX Helsinki Oy
	tutkija Sari Lounasmeri Osakesäästäjien Keskusliitto ry
	lakiasiaintoimittaja Jorma Yli-Jaakkola Euroclear Finland Oy

asianajaja Tarja Wist
Suomen Asianajajaliitto

Sihteerit

erityisasiantuntija Marianna Uotinen-Tarkoma
valtiovarainministeriö

finanssisihteeri Armi Taipale
valtiovarainministeriö

lakimies Olli Laurila
Finanssivalvonta

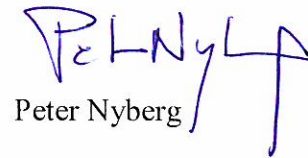
Työryhmä voi kutsua vaihtuvia asiantuntijoita sekä asettaa työnsä tueksi valmisteluryhmiä.

Työryhmän on työnsä aikana kuultava ainakin kuluttajaviraston, yrityskauppalaautakunnan, arvopaperilautakunnan, verohallituksen, keskusrikospoliisin, syyttäjälaitoksen, oikeuslaitoksen, yliopistojen ja korkeakoulujen, tilintarkastajien sekä instituutio- ja vähittäissijoittajien edustajia.

Hallinto- ja kuntaministeri

Mari Kiviniemi

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Peter Nyberg

Jakelu

työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit

Tiedoksi

oikeusministeriö
työ- ja elinkeinoministeriö
Suomen Pankki
Finanssivalvonta
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Finanssialan keskusliitto
Keskuskauppakamari
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Osakesäästäjien Keskusliitto ry
Euroclear Finland Oy
Suomen Asianajajaliitto